

Касаба уюшмалари иш тажрибасидан

Жамоа шартномаларини тайёрлаш ва уни қабул қилиш касаба уюшма ҳаётида катта ўрин тутади. Умуман меҳнаткашларни ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий ҳимоялашнинг бош воситаси бўлган жамоа шартномаларини пухта тузиш ва қабул қилишга, унинг ижросини таъминлаш касаба уюшмаларининг энг асосий вазифаси ҳисобланади. Мамлакатимизда ҳозир жамоа шартномаларини тайёрлаш, қабул қилишнинг энг муҳим жараёни бормоқда.

Мазкур корхонада жамоа шартномасини тайёрлаш, қабул қилиш ва уни имкон даражасида тўла амалга ошириш юзасидан бош тажриба тўпланган. Шу сабаб ана шу илгор тажриба юзасидан қисқача тўхталиб ўтиш мақсадга мувофиқдир.

Корхонада жамоа шартномасида меҳнат жамоаси ишлаб чиқариши ва жамоа ҳаётининг кўзгуси деб қаралади. Аслида ҳам шундай. Яхши ва мазмунли тузилган жамоа шартномасида касаба уюшма кўмитаси ва маъмуриятнинг кўп қиррали фаолияти ўз аксини топади. Шунинг учун комбинат касаба уюшма кўмитаси бу корхона иқтисодий, ижтимоий ҳаётидаги муҳим воқеага масъулият билан қарайди.

Биз жамоа шартномаси қабул қилинадиган кун, йиғилиш олдидан Олмалик кон-металлургия комбинати вакиллари билан учрашдик.

Жамоа шартномаси мавсумини муваффақиятли ўтказиш, деди биз билан суҳбатда корхона касаба уюшма кўмитасининг раиси С.Пўлатов, кўп даражада кенг меҳнаткашларнинг фаоллигига боғлиқдир. Жамоа шартномаси ҳар бир ходимнинг ишидир, унинг замирида ишчи-хизматчининг манфаати ётади.

Касабақўм раиси корхонада бу борада тўпланган тажрибалар билан ўртоқлашди. Октябрь ойида касаба уюшма кўмитаси маъмурият билан ҳамкорликда заводлар, цехлар, участкаларда 1998 йил жамоа шартномасининг қандай бажарилаётганини текширди, бир қатор тадбирларни белгилади. Маъмуриятнинг йил якунлари ва мавсумга тайёрлик юзасидан буйруғи эълон қилинди.

Завод, цех, участкаларда суҳбатлар олиб борилди. Бунда касаба уюшма кўмитасининг ҳар қачонгидан фаоллиги намоён бўлди. 1998 йил натижаларини тўплаш, умумлаштириш билан бирга келаси йил жамоа шартномасини тузиш ва унга таклиф ва мулоҳазалар билдириш масалалари юзасидан амалий ишлар олиб борилди. Таклифлар марказий комиссияга тақдим этилди. Корхона маъмурияти ва касаба уюшма кўмитаси қарори билан жамоа шартномасининг ҳар бир бўлимини тузиш бўйича гуруҳлар ташкил қилинди. Бу комиссиялар таркибиде ишчилар, муҳандислар, иқтисодчилар, ҳуқуқ-

шунослар ва бошқа касб эгалари фаол иш олиб бордилар.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, жамоа шартномасига таклифлар йиғишда бозор иқтисодиёти талаблари ҳисобга олиниб, реал таклифлар жамоа йиғилишига тақдим этилди. Ишчи-хизматчи таклифи ҳужжатга киритилмайдиган бўлса, унга тушунтириш берилди, суҳбатлар ўтказилди. Корхона бу йил ҳам жамоа шартномасини қабул қилиш йиғилишига аъна-

кейинги йилларда корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотлар рақобатбардош бўлмоқда ва унга эҳтиёж катта.

1998 йил ноябр ойида Парижда ўтказилган халқаро форумда комбинатга «Голд Стар» соврини топширилди. Шунингдек, декабр ойида корхона Швейцарияда «Глоубал кволити менеджмент» соврини эгаси бўлди.

Бундай ютуқларни такроран қўлга киритиш мақсадида 1999 йил учун ҳам қатор ташкилий-техникавий тадбирлар тузилган. Бу йил мисни бойитиш фабрикасида қатор технология асбоб-ускуналарни янгилаш режалаштирилди. Ўтган йили мис эритиш заводида корхона муҳандис-техник ходимларининг ижодкорликлари билан қиздириш печларидаги жараёнларга қўшимчалар ки-

риш мақсадларида катта ишлар қилинди. Ўтган йилда меҳнат муҳофазаси тадбирлари учун 2,1 миллион сўм ажратилди. Тўғри, айрим ишлаб чиқаришларда бу масалада камчиликларга йўл қўйилди.

Комбинатда меҳнатчилар ва улар оила аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш, шу жумладан соғломлаштириш, дам олишларини ташкил этишга катта эътибор қаратилмоқда. Бу йил учун қатор тизлаётган мазкур ҳужжатда ҳам унга кенг ўрин берилган. Ўтган йили қиши ярим мингга яқин киши комбинатнинг дам олиш масканларида ҳорда олишларини ташкил қилди. 2600 нафардан кўп ўғил ва қизлар корхонага қарашли соғломлаштириш оромгоҳларида ёзги таътиллари ўтказдилар.

Бир йил давомида 50 нафардан кўп ишчи-хизматчи тиббий санитария қисмининг тавсиясига кўра Тошкент шаҳридаги йирик клиникаларда даволанди. Корхона турли шифохоналарда даволанаётган беморларга овқат пули учун маблағ ажратмоқда.

Комбинат ҳузуридаги санаторий-профилакторий ишчи-хизматчиларнинг соғломлаштириш, касб касалликларини олдини олиш бўйича асосий марказга айланган. Бу йил меҳнат муҳофазаси ишини намунали йўлга қўйиш мақсадида кўриктанлов ўтказилди. Голибларни тақдирлаш учун пул мукофотлари, корхона санаторий-профилакторийсига 49 та бепул йўл-намуна ажратилди. Шунингдек, Оила йили муносабати билан 300 га яқин она-бола соғлиқларини тикладилар.

Жамоа шартномасига бағишланган йиғилишда қатор таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Шунингдек, Аёллар йили муносабати билан 1999 йил жамоа шартномасига янги бандлар киритилди. Масалан, кам таъминланган, кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш, 250 нафар хотин-қизга санаторий-профилакторийга бепул йўллашга маъмуриятнинг қўллаб-қувватлаши оромига бепул йўлланмалар ажратилиш, хотин-қизлар ўртасида қатор маданий-оммавий тадбирлар ўтказиш ва бошқалар шулар жумласидандир.

Жамоа шартномасини қабул қилишда сўзга чиққан вакиллар мис эритиш заводидан В.Довченко, мис бойитиш фабрикасида В.Калиниченко, рўх заводидан В.Дорофеев ва бошқа кишилар ўтган йил юз берган камчиликлар ва уларни бартараф этиш йўллари, ишлаб чиқаришда туб ислохотларни амалга ошириш ва бошқа муҳим масалаларга алоҳида тўхтадилар.

Будир ПЎЛАТОВ.

ҲАР БИР ИШЧИ МАНФААТДОР
Олмалик кон-металлургия комбинатида республикада биринчилар қаторида жамоа шартномаси қабул қилинди

навий равишда пухта тайёргарлик билан келди.

Бозор иқтисодиёти шароитида меҳнаткашларга имтиёزلарни кўпайтириш ишлаб чиқаришнинг юксалиши, туб ислохотларни амалга ошириш, меҳнат унумдорлигини ўсиши, рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариш, даромадни кўпайтириш омилдир. Шунинг учун ҳам комбинат бош директори В.Сигедин ва касаба уюшма кўмитасининг раиси С.Пўлатовлар маърузаларида, йиғилишда сўзга чиққан нотиклар нутқларида корхонани хомашё билан таъминлаш, мавжуд ресурслардан унумли фойдаланиш, ҳаражатларни камайтириш, хавфсиз меҳнат шароитларини яратиш, ишчи-хизматчилар учун кўпроқ имтиёзлар бериш, уларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш хусусида гапирдилар.

Ўтган йили бозор шароитларида маблағларнинг етишмаслиги моддий-техник ресурсларни, коншахта ва бойитиш корхоналари асосий ускуналари ва эҳтиёт қисмларини сотиб олишда қатор қийинчиликларни туғдирди. Шунинг учун ҳам жамоа комбинат иқтисодий фаолиятини ривожлантириш устувор йўналишларини ишлаб чиқди. 1998 йилда товар маҳсулотларини ишлаб чиқариш режалари зىёбаси билан адо этилди. Шунингдек, 259 миллион сўмлик ҳалқ истеъмолчи моллари тайёрланди 168 миллион сўмлик пуллик хизмат кўрсатилди. Шунини алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки,

ритилди. Технология тақомиллаштирилди. Натияжада юқори кўрсаткичларга эришилди. Бу йил молибден саноат маҳсулотини қайта ишлаш бўйича тажриба-саноат ускунасини ўзлаштириш кўзда тутилган. Бу эса нихоятда юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ва даромадни кўпайтириш имконини беради.

Йиғилишда соғлом иш шароитини яратиш, техника хавфсизлигини яхшилаш, зарарли иш шароитларини камайтириш хусусида қатор таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Ўтган йили меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялашга алоҳида эътибор берилди. Жамоа шартномаси шартларини бажариш мақсадида қатор янгиликлар киритилди. Ҳисобот йилида 112,3 миллион сўмлик моддий рағбатлантириш пуллари тарқатилди, йил якунлари бўйича эса 320,8 миллион сўмлик мукофотлар берилди. Ишчи-хизматчиларга соғлиқларини яхшилаш ва даволаниш учун моддий ёрдамлар кўрсатилди. У эса ҳар бир киши учун саккиз минг сўмни ташкил этди. Шу мақсадлар учун 142,2 миллион сўм пул сарфланди. 1998 йилда товар маҳсулотларини кўпайтириш ҳисобига 291,8 миллион сўмлик қўшимча иш ҳақи жамғармаси яратилди. Бу маошларни кўпайтиришга ижобий таъсир кўрсатди.

Корхонада ишчи-хизматчилар соғлигини муҳофаза қилиш, касб касалликларини ва ишлаб чиқаришда шикастланишни камайти-

И б р а т

КОРХОНА «МЕҲРИБОНЛИК» ЖАМИЯТИНИНГ САВОБЛИ ИШЛАРИ

Аслида бу аёл қачонлардир, кимданлир ёрдам сўрашни ҳаёлига ҳам келтирган эмасди. Бутун умри давомида ҳалол меҳнат қилди, қорни тўқ, усти бут юрди. Вақти келиб пенсияга ҳам чиқди. Лекин қудрат қайси томондан келишини ҳеч қачон билмайди инсон! Қутилмаганда аёлнинг ўғли ногирон бўлиб қолди. Ёлғизлик мана шу пайтда билинар экан.

Лейкин ҳар бир дарднинг давоси бўлганидек, аёл ўзи кутмаган жойдан нажот топди. Ёрдам сўраб борган жойда сўзларини тинглашди, кўнглига тасқин беришди ва яна аллақандай қоғозларни имзолатишди. Хавотирга тушган аёлнинг бошида турли ўйлар гулжон ўйнади.

Буллар учун нега пул тўлашим керак? Буларнинг барчаси корхонанинг хайрия ёрдами сифатида бериляпти...

Бу давра тафсилотлари шу кунларда бўлиб ўтди. Аёл ўз вақтида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаган, унга ёрдам кўрсатган муассаса эса шу корхонанинг «Меҳрибонлик» жамияти эди.

«Меҳрибонлик» жамиятида жонқуяр инсонлар ишлашади. Шу ўринда бир мисол. Авиация бирлашмаси маъмурияти ва касабақўми томонидан ота-онасиз болаларга моддий ёрдам кўрсатиш учун кийим-кечаклар, ўқув қуроллари ажратилди. Совғаларни тарбиячилардан бериб юбориш мумкин эди. Лекин жамият ходимлари болаларга ҳақиқий байрам, хурсандчилик ҳада этишини ният қилишганди. Ўша кунни катта концерт дасту-

ри намойиш этилди. Болалар рақсга тушишди, қўшиқлар айтишди. Кейин эса совғалар топширилди.

Ҳўш, кўнгли ярим, ёрдамга муҳтожлар жонига оро қирувчи «Меҳрибонлик» жамияти қачон пайдо бўлди. Равшанки, Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сўнг, ҳурматли Президентимиз, ҳукуматимиз меҳнаткашларни, биринчи навбатда ногиронлар, етим-есирлар, боқувчисини йўқотганлар, фахрийларни мустаҳкам ижтимоий ҳимояга олди. Биз ҳикоя қилаётган жамият ҳам худди шу эзгу ниятда 1992 йилда фаолият бошлади. Кўпдан-кўп тадбирлар қанчадан-қанча кишилар ҳаётида ўчмас из қолдирди, кўнгиларини кўтарди. Жумладан, корхона маъмурияти ва касабақўми ҳисобидан катта дастурхон ёзилиб, юздан ортиқ болалар, касалманд қарияларга тегишли ёрдам берилди. Бундан ташқари, шу қаби ижтимоий ҳимоя тадбирлари учун 67.500 сўм маблағ сарфланди.

Байрамлар муносабати билан жамият қармоғидагиларга 105180 сўмлик истеъмол моллари тарқатилди. Болалар уйларидаги собиқ тарбияланувчилари, кўмакка муҳтож оилаларга эса маъмурият ва касабақўм қарорига кўра ҳўжалик моллари олиб берилди. Хайрли ишларда корхона тасарруфидати «Антай» фирма дўконининг ҳам муносиб улуши бор. Сўнгги вақтларда ногиронлар аравачалари, эшитиш аппаратлари, кир ювиш воситалари ва бошқа камёб нарсалар сўраб мурожаат қилганларнинг ҳам илтимослари қондирилди.

Илхом ЭШМАТОВ.

Бобомерос касб ворислари

Наим Каримов оиласини Ангорда уста темирчи сифатида кўпчилик танийди, ҳурмат қилади. Бу касб унга бобо мерос. Фарзандлари Жўрабек, Ойбек, Уллубеклар ҳам убу касбнинг ҳадисини олишган. Уй-рўзгор учун нимаки зарур бўлса ҳаммасини удалашади. Энг муҳими, буюмлар ташландиқ темир-терсақлардан тайёрланади. Каримовлар оиласи туман ва вилоятда ўтказилган турли кўрик-танловларда бир неча бор фахрли ўринларни эгаллашган. Ҳатто ўзларининг «Нилуфар» номли оилавий ансамбллари ҳам бор.

Суратда: шу оила аъзоси уста Карим невараси Жўрабек КАРИМОВ.

Муҳаммад АМИН (ЎЗА) олган сурат.

Маҳсулот кўпайди

Куйганёр темир-бетон буюмлари заводи қошида янги шағал саралаш цехи ишга туширилди. Маҳсулот таннархини камайтириш мақсадида амалга оширилган бу янгилик корхонага бир йилда икки миллион сўм маблағни тежаш имконини беради.

Корхонада яна бир янгиликка қўл урилди. Буюртмаларни қиш ойларида ҳам ўз вақтида бажариш мақсадида

бетон маҳсулотларни тез қуритиш учун кўёш нури иссиқлигини сақлаб қолиб, кейин узатиб берувчи гелеотехнология қурилмасидан фойдаланила бошланди.

Изилани, ички имкониятларни тўла ишга солиш туфайли маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Ҳалқ истеъмолчи моллари ишлаб чиқариш режаси 128 фоиз бажарилди. Бунинг натижасида ялли даромад ҳам ортди.

П А Р И Ж. Самолёт ишлаб чиқариш бўйича фаолият кўрсатаётган Европанинг «Эйрбас индустри» консорциуми ўтган йили яхши натижалар билан якунлади. Буюк Британия, Германия, Испания ва Франция авиасозларини бириштирган ушбу компаниянинг 1998 йилги айлана маблағи 14 фоизга ортиб, жами 13,3 миллиард АКШ долларини ташкил этди. Шунингдек, «Эйрбас индустри» консорциуми самолётларига бўлган буюртмалар сони ҳам ошиб, улар илк бор 556 тага етди.

Шундай бўлса-да, мазкур консорциум самолёт ишлаб чиқариш бўйича асосий рақиби АКШнинг «Боинг» компаниясидан ортда қолмоқда.

П Е К И Н. Сянганда бу йил қиш анча совуқ кечмоқда. Шу боис ички ишлар департаменти уйсизлар учун 14 та вақтинчилик бошпана ташкил қилди. Шунингдек, уйсизларга кўрпа-тушак ҳам бепул берилди. Маҳаллий метеорология бюросининг маълум қилишича, ҳавонинг ҳарорати 12 даражагача тушиб кетиши кутулимоқда. Бу кейинги уч йил давомидаги энг паст кўрсаткичдир. Гарчи 12 даража ҳарорат аксарий мамлакатларда унчалик совуқ ҳисобланмаса-да, маҳаллий аҳоли учун бу табиий офатдек бир гандир.

И С Л О М О Б О Д. Покистон федерал ҳукумати террорчилик ва жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш мақсадида харбий суд органларини кенгайтиришни режалаштирмоқда. Мамлакат ички ишлар вазири Ша-жад Хусайнинг баёнот беришича, Покистоннинг тўртта вилоятида ҳам ана шундай суд органларини ташкил қилиш учун қонун лойиҳаси аллақачон тайёрлаб қўйилган.

Кейинги пайтларда, айниқса, Панжоб вилоятида юз бераётган террорчилик ҳаракатлари ҳукуматни каттиқ ташвишга солаётган. Янги йилнинг бошидаёқ бу ерда Бош вазир Навоз Шариф ўтиши лозим бўлган кўприк портлатилган, Сиялкот—Лахор йўналиши бўйича ўтадиган темир йўлда уюштирилаётган кўпуровчилик ҳаракатининг олди олинди. Шунингдек, 17 нафар шиа мусулмонлари жиноatchилар томонидан ўлдирилган.

Р А Б О Т. Африканинг Серра-Леоне мамлакатиде юз берган қуролли можаро ҳамон давом этмоқда. Кунни кеча ГАРБий Африка тинчликпарвар кучлари исёнчиларни пойтахтдан ҳайдаб чиқариш учун шаҳарга кирган эди. Уларнинг Бирлашган инқилобий жаҳдаси қўшинларига қарши олиб борган жа-

нглари натижасида шаҳар бандаргоҳи ва президент қароргоҳи озод қилинган. Тинчликпарвар кучлари қўмондонини, нигериялик генерал Тимоти Шеллидининг маълум қилишича, исёнчилар чекиниши мобайнида талончиликларга қўл урётгани етмаганди, тинч аҳолига нисбатан ваҳшийлик ҳам қилишмоқда.

Б О Н Н. Европа Иттифоқи Серра-Леонеда ҳукумат қўшинлари билан кўзгоналчилар ўртасида бўлиб ўтаётган қуролли тўқнашувларни кескин қоралади. Бу ҳақда ЕИ раҳбар органларига раислик қилувчи Германия ташқи ишлар вазири баёнот берди. У ўз баёнотида Германия, шу жумладан, ЕИГА аъзо барча давлатлар Серра-Леонеда демократик йўл билан сайланган ҳукуматни қўллаб-қувватлашини маълум қилди. Шунингдек, вазир халқаро ҳамжамиятни бу мамлакатда тинчлик ва барқарорликни қарор топтириш учун биргаликда чора-тадбирлар ўтказишга чакирди. Унинг айтилишича, ЕИ мазкур урушдан талофат қурган тинч аҳолига инсонпарварлик ёрдами кўрсатади.

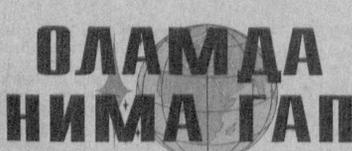
Л О Н Д О Н. Буюк Британия Бош вазири Тони Блэр билан Жанубий Африка Республикаси президенти Нелсон Манделанинг Преторияда бўлиб ў-

ган учрашуви самараси ўларок, Ливияга махсус дипломатик миссия гуруҳи таширф буюрди. Улар Ливиялик икки террорчини халқаро судга бериш борасида мазкур мамлакат раҳбарияти билан музокаралар ўтказди.

Мазкур гуруҳ Т.Блэрнинг бу воқеаларни тезроқ ҳал этишда воситачилик қилиш борасида Н.Манделлага мурожаатидан сўнг ташкил этилган эди. Маълумки, Ливиялик икки террорчи бундан 10 йил муқаддам «Пан Америка» ҳаво йўллари компаниясига тегишли йўловчи самолётини портлатиб юборишда айбланган. Шотландиянинг Локерб осмонда юз берган бу фожеа сабабли 270 киши ҳалок бўлган эди. Ливия ҳукумати ҳамон бу икки жиноятчини Гага судига топширишдан бош тортиб келаяптир.

В И Л Ё Н Ю С. Исроиил кнессети/парламент/ делегацияси уч кунлик таширф билан Литвага келди. Делегацияга парламент раиси Дан Тихон раҳбарлик қилмоқда.

Меҳмонлар таширф давомида Литва раҳбарияти вакиллари билан учрашди ва икки мамлакат алоқалари ҳамда парламентларо ҳамкорлик ўрнатиш масалаларида ўзаро фикр алмашади.

Сиз кутган учрашув

«МЕН — ЛҮЛИ МАРЯМ»

Кейинги йилларда Ўзбекистон телевидениеси орқали бир нечта телесериаллар намойиш қилинди. Экрани юзига кўрган видеофильмлардан бири ёзувчи Шароф Бошбеков сценарийси асосида сахналаштирилган ва телетошоабинларга тақдим этилган «Чархпалак»дир. Ушбу видеофильм дастлабки қисмларининг намойишиданок мухлисларда катта қизиқиш уйғотганини жуда кўпчилик томошабинлар эътироф этдилар. Айниқса Лүли Марям ролини ижро этган ёш актриса Ильмира Рахимжонова экранда томошабинларнинг сеvimли қахрамонига айланди.

Шу муносабат билан бугун биз эътиборингизга мухбирларимизнинг видеофильм режиссёри Шавкат ЖУНАЙДУЛЛАЕВ ҳамда Марям ролининг ижрочиси, ёш актриса Ильмира РАХИМЖОНОВАлар билан қилган суҳбатларини хавола қиламиз.

Шавкат ака, фильмнинг яратилишига асос бўлган асар ва унинг яратилиш жараёни тўғрисида сўзлаб берсангиз.

Биласизми, таниқли ёзувчимиз Шароф Бошбековнинг «Чархпалак» номли асари билан танишар эканман, кўз ўнгимда асардаги қахрамонларнинг ҳаракатлари бир-бир жонланиб, туғлажақ фильмнинг сахналари пайдо бўлди. Шу онданок мен ушбу асар асосида видеофильм яратишга қатъий қарор қилдим.

Асардаги Лүли Марям талқинига келсак, бу образ жуда катта маҳорат ва санъат билан тасвирлаб берилган, ёзувчидан жуда катта маҳорат ва меҳнат, қолаверса, илоҳдан тақдир этилган истеъдод талаб қилинганлиги аниқ, равшан кўриниб турибди.

Асар замирида чуқур фалсафий мазмун, фалсафий дунёқараш, фалсафий воқеалар ётади. Уни томоша қилган киши учун асар тажриба мактаби бўлиб, унинг ёшларга ўрнатилган ва сабоқ бўларли томонлари кўп. Йигит ва қизларимиз фильм орқали инсоний фазилатлар ва одамгарчилик, оиланинг қадриқимматини, эру хотин ва фарзандларнинг бир-бирларига бўлган меҳр-оқибатларининг нақадар даражада юксаклигини, эгуликнинг ноҳақлик ва адолатсизликини енгиб, ўз ўрнини эгаллашни билиб оладилар.

Шунингдек, фильм томошабинини ўз йўлини топа билишга, ҳалолликка чақиради. У ҳар қандай жирканч иллатнинг, жоҳиллик ва ўзибўларчиликнинг, нопок йўллар билан топилган бойликнинг, оилада юзага келаётган сунъий «устулик»нинг умри қискалигини исботлаб беради.

Шароф Бошбековнинг мухлисларга фикрини аниқ етказиб бериш қобилиятига эғаллиги боис асарда ҳам, сценарийда ҳам ортиқча жумла ва сўзлар деярли учрамайди.

Фильмда аксарият образларни санъат оламига эндигина кириб келаётган ёшлар талқин қилганлар. Бу сизга фильмни олиш жараёнида қийинчиликлар тўғдирмадимми?

Мен фильмни суратга олишда ёш иқтидор эгаларини кашф этишни ўз олдимга мақсад қилиб қўйган эдим. Бўлиб ўтган актёрлар танловдан Шаҳноза ролини ижро этиш учун Тамара Ҳазраткулова, Зулжумор образи

учун Наргиза Абдуллаева, Лүли Марям ижросига Ильмира Рахимжонова, Саъдулла образи талқинига Яшнар Худойберганов ва бошқалар муваффақиятли ўтдилар. Улар ишончимизни оқладилар.

Албатта ҳар бир ишда ўзига яраша қийинчиликлар мавжуд бўлади. Лекин ёш истеъдодларимиз билан бир қаторда фильмда иштирок этган халқимизнинг таниқли ва сеvimли актёрлари «қалдирғочлар»га, яъни илк бора рол ижро этаётган ёшларга ҳар дамда самимий ёрдам бериб турдилар. Устозлар меҳр билан сахна сирларини, ижро қоидаларини, рол талқинидаги нозик жиҳатларни ўз шогирдларига қалб кўрларини бериб ўргатдилар. Уларнинг ёрдамлари боис қийинчиликлар ҳам деярли сезилмади.

Фильмнинг қаерларда суратга олинганлиги ва унда ижро этилган қўшиқлар муаллифлари ҳам муштарийларимизни қизиқтиради.

Фильм пойтахтимизнинг Мевазор маҳалласида, шунингдек, кўп қаватли уйларида, Бўстонлик ялангликлариди суратга олинди. Ундаги қўшиқ матни ва мусиқиси тўғрисида гапирадиган бўлсак, қўшиқ шеърлари ҳам Шароф Бошбеков қаламига мансубдир. Унга Владимир Барамиков куй басталаган.

Қўшиқларни эса таниқли эстрада хонандалари Козим Каюмов, Кумуш Раззоқова ва ёш, истеъдодли актрисамиз Ильмира Рахимжоновалар ижро қилганлар.

Биз Ильмирахоннинг ўзи билан ҳам суҳбатлашдик.

Азиз муштарийларга шуни айтмоқчи эдимки, «деди у - мен аслида Тошкент Маданият институтининг режиссёрлик факультетини тугаллаганман. Айни кунларда Муқимий номли мусиқали драма театрининг хор жамоасида солистман. Қўшиқ

қуйлашни жуда-жуда севаман. Овозим устозларга манзур бўлди шекилли, режиссёримиз фильмда ҳам қўшиқ айтишни таклиф қилдилар. Энди кўшиқнинг қай даражада чиққанлиги мухлисларимиз ҳукмига ҳавола.

Ильмирахон, айтиш мумкинки, Лүли қиз ролини жуда чиroyли ўйнадингиз. Бу сизнинг санъатдаги илк қадамингизми?

Албатта, даставвал тортиниш, ийманиш каби туйғулар бўлди. Лекин сценарий билан танишар эканман, ёзувчи айнан ушбу асарни мен учун яратгандек туюлди. Назаримда, биз илганмаган жамки аёлларга хос хатти-ҳаракатлар, имкониятлар, ички туйғулар, эр-қаклар ва болаларга бўлган самимий муносабатлар ушбу лўли қизда мужассам эди.

Мен образни ижро этишга киришар эканман, ўз олдимга бир мақсадни қўйдим: лўли Марямни шундай ижро этайки, томоша қилган одам уни чин юракдан севиб қолсин.

Режиссёримиз Шавкат Жунайдуллаевнинг маслаҳатлари орқали Тошкентдаги лўлилар истикомат қиладиган «Ачават» маҳалласига, лўлиларни учратишим ва кузатишим мумкин бўлган воқзалга ва бозорларга бориб уларнинг ҳаёти, тили, шеваси, турмуш тарзи, ҳаракатлари, сўзлашиш услубини ўргандим. Бу ролни ижро этиш учун йил давомида тайёрландим. Қолаверса, таниқли актёрлар Карим Мирходиев, Шоҳида Исмоиловалар менга камера билан ишлаш, нутқимни софлаш, сахнада ҳаракат қилиш борасида устозлик қилдилар.

«Чархпалак»даги ижроингиз илк ролингиз бўлишига қарамай бу образ томошабинларнинг фикрича «портлаб» чиқди.

Илк бора ўйнаган ролим халқимизга шу даражада манзур бўлганидан бениҳоят бахтиёрман. Ахир санъаткорнинг асли мақсади, орзу нияти ҳам шу-ку.

Ўзингиз сеvgан ва уларга интилган актёр ва актрисаларингиз кимлар?

Мен халқ артисти Лутғифоҳим Саримсоқовага ўхшагим келади. Устоз санъаткорларимиз Сороҳоним Эшонтураева, Ҳамза Умаровларнинг ижодига ва санъатига ҳавас қиламан.

Келажакда санъат соҳасидаги режалангиз билан ўртоқлашсангиз.

Тарихимизга оид асарларда ўйнаш, аёллар қалбидида дардларини кўтариб чиқувчи образлар яратишни орзу қиламан.

Ижоддан бўш вақтингизда қандай машғулот билан шуғулланишни хуш кўрасиз?

Барча ўзбек қиз ва аёллари каби ширин-ширин таомлар пиширишни, уй-рўзгор юмушлари билан шуғулланишни, бадий адабиёт ўқишни яхши кўраман.

Суҳбат сўнггида суҳбатдошларимиз газетхонларга ўзларининг энг яхши тиллақлари, аёллар йилининг кутбар-акали, фойзли йил бўлишини, бортимизнинг тинч ва осойишта, оилаларимиз хотиржам бўлишини тилаб қолдилар.

Сарвара ЖўРА қизи ва Мухаббат ЎРМОНБЕКОВАлар суҳбатлашдилар.

Шу йил июль ойида Америка Қўшма Штатларининг Вашингтон шаҳрида «Болалар санъати - 2000» халқаро фестивали ўтказилади. Унда мамлакатимизнинг иқтидорли ёшлари ҳам иштирок этади, Вазирлар Маҳкамасининг ана шу анжуманда Ўзбекистон Республикасининг катта навишига тайёргарлик кўриш тўғрисида қарориди, жумладан, болалар санъатини қўллаб-қувватлаш, жаҳоннинг турли мамлакатлари болалари ўртасида ўзаро фикрдошликни ва маданий алоқаларни қарор топтиришга қўмаклашиш, санъат соҳасида билим олиш учун шарт-шароитлар яратиш тadbирлари белгилаб берилди. Мактаб ўқувчиларининг касб-хўнар маънакаларини ривожлантириш ҳамда умуммақомадик даражасини тақомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Болалар санъати фестивалига ҳозирлик

Мамлакатимизда шу йил 1 февралдан 25 мартгача мазкур халқаро анжуман доирасида «Болалар санъати - 2000» миллий фестивали ўтказилади. Ўзбекистон Бадиий академияси, Маданият ишлари, Халқ таълими, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирликлари, «Камолот», «Соғлом авлод учун» жамғармалари, Ўзбекистон халқ усталарининг «Усто» ва «Хўнарма-

миниатюраси, ҳайкалтарошлик, зардўзлик, наққошлик, миллий чолғу асбоблари ва безаклари тайёрлаш бўйича энг янги махсулотлари билан иштирок этади. Фестиваль низомига кўра тасвирий санъат бўйича 8-12, миллий амалий санъат турида эса 9-16 ёшли болалар қатнашади. Танлов дастлаб вилоятларда ўтказилиб, гоилибар республика кўргазмасига йўналма олади. Шуниси мумкинки, гоилибар дипломлар, олтин, кумуш, бронза ме-

даллари билан тақдирланиб, АҚШда ўтадиган «Болалар санъати - 2000» халқаро фестивалига йўналган бўлади. Уларнинг энг яхши ишлари альбом-каталогда чоп этилади. Бадиий академиянинг марказий кўргазмалар залида танлов гоилибарининг кўргазмаси ташкил этилади.

Бахтиёр МАНСУРОВ, ЎЗА мухбири.

ОНА ЮРТ МАДҲИ

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлар Марказий музейида Ватан ҳимоячилари кўнига бағишланган «Ўзбекистон - Ватаним маним» кўргазмаси очилди. Унда рангтавсир усталарининг жонажон ўлкамиз, заминимиз, халқимиз тарихи, маданияти, анъаналари, урф-одатлари акс эттирилган асарлари намойиш этилмоқда. Улар орасида «Она», «Наврўз», «Рақс», «Самарқанд», «Гўри Амир», «Оқтош» полотнолари, «Кўёшли Ўзбекистон», «Кўҳна қўшиқ» асарлари томошабинларда айниқса катта қизиқиш уйғотмоқда.

ЎЗА/

БИРЖА ЯНГИЛИКЛАРИ

Республика Кўчмас мулк биржасида яқинда бўлиб ўтган кимшоиди савдосида Янги-Ангрен ГРЭСига қарашли ЗИЛ-130 русумли, давлат белгиси 47 63 ТШН бўлган автомашина 175 минг сўмга, «Ўзсўтгўштмахсусавтотранс» бирлашмасининг Тошкент 3 сонли автотрансига қарашли «КАМАЗ» 53 212 русумли, давлат белгиси 16-12 ТНП бўлган автомашина 190 минг сўмга, «Ўзмашсаноат» уюшмаси Самарқанд «Кинап» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли ГАЗ 2410 русумли, давлат белгиси 28-54 СНА русумли автомашина 155 минг сўмга, Ўзбекистон Республикаси спорт қўмитасига қарашли ВА3 2109 русумли, давлат белгиси 27-81 бўлган автомашина 110 минг сўмга сотилди.

Кўчмас мулк биржасида навбатдаги кимшоиди савдоси 1999 йил 19 январда ўтказилади.

Ҳар тўғрида

МАШҲУР ФОКУСЧИЛАР

Цирк томошалари орасида фокус кўрсатиш ўзига хос ўрин тутди. XVIII аср бошларига келиб Европа ва Америкада фокус томошалари халқнинг энг сеvimли санъатига айлана бошлади.

Шуниси борки, улар ўз хунарининг «сир»ларини жуда ҳам махфий тутишган. «Кўчиб кетиш» фокусининг пири деб ном чикарган инглиз фокусчиси Гарри Удини миҳсиз чакон эди. У го ҳеҷодан, ёки кутига солиб қўйишмасин, бир неча дақиқа ичида бандлардан оппасида кутилиб, кўчиб қоларди.

Машҳур фокусчи умрининг охирида ўз хунарининг сирини ошкор қилди. Бироқ бунда ҳамма иш бекиёс чаконликка боглиқ бўлганлиги учун ҳеч ким уни эгаллай олмади.

Америкалик Кари Эртц ўз хотинини ёниб турган ўчоқ ичига ташлар, сўнгра удан чиқариб олиб, яна «тириштириб» қўярди.

Машҳур фокусчи одатда яхши психолог ҳамдир. XIX асрда яшаган француз фокусчиси Буатье бундай деган эди: «Мен томошабинлар диққатини арзимаган бир нарсасга, қўллари-нинг сирли ҳаракатларига жалб этаман. Бундай кезларда томошабин ҳатто сахнадан олиб ўтилаётган фильни ҳам кўрмайди».

25 КУНЛИК УЙҚУ

Югославияда галати бир ҳодиса юз берган эди. 11 ёшли бир қизча мактабдан қайтганда, бувииси уйдаги янгиликни хабар қилди. Қизча уни эшитган замон «Менга ҳеч қандай ука керак эмас», дея қичқирганга тушди. Кейин хонасига югуриб кириб, ўзини кроватга ташлади-ю, ухлаб қолди. Қизча хушидан кетган, ҳеч нимани сезмасди. Шифокор келиб, қизнинг физиологик ҳолатида у қадар катта бўлиши кечмаганлигини маълум қилди.

Қизчани Скопьедаги шифохонага олиб келишди. Шифокор ва мухтаассислар уйкудаги қизчага саволлар беришар эди. Лекин у хўрсиниб қўйиб, яна уйкусини давом эттирарди.

Ийгирма бешинчи кунни эрталаб соат 11 да қизча кўзларини очди-ю, савол бера бошлади: «Мен қаердаман?», «Ойимлар қани?», Худди шу дақиқада унинг укаси оламдан ўтган эди.

Қизча ўзи билиб ёки билмасдан ота-онасини укасидан қизганлиги боисидан шундай бўлди ми ёхуд укаси туғилганлигини айтишган пайтда юраги бирон бир таъсирдан зирқираб кетди ми?

Ҳозирча бу саволларга тиббиёт мутахассислари жавоб тополганларича йўқ.

А.АЛИЕВ тайёрлади.

Диққат, диққат!

«ИШОНЧ» ТАНЛОВИГА МАРҲАМАТ!

Оқшом. Гужгон ўйнаётган юлдузлар даврасида бир тилимгина қовундек чак-чак томиб турган хиллол ола-чалпоқ нулрал гушига чўмган йигит ва қиз суҳбатини тингламоққа чоғланган каби қулоқ осадди. Сал нарида — ажойиб ўйингоҳда болалар тўп ортидан югуришади. Чойхонадан ора-чора қаҳқаҳа эшитилади.

Ҳаройиб қишлоқ оқшомини... Жаннатмақон ўлкамизнинг серфайз гўшалари ана шундай тароватли. Бироқ оқшомлари зерикарли, спорт иншоотлари, ҳатто оддийгина футбол майдончаси бўлмаган, мактабларида жисмоний тарбия дарслари ўтилмаётган масканлар ҳам йўқ эмас.

«Ишонч» газетаси муштарийлар таклиф-мулоҳазаларини инобатга олган ҳолда қишлоқларимизда маданий-маиший ва спорт ишларининг бугунги аҳоли ҳақида ҳикоя қилувчи материаллар танловини эълон қилди.

Энг яхши - ижобий, танқидий - таҳлилий мақола, лавҳа ва очерклар учун қуйидаги мукофотлар таъсис этилди.

Биринчи ўрин - видеомагнитофон

Иккинчи ўрин - 25 минг сўм

Учинчи ўрин - Хива тилами

Танлов шу йилнинг 10 декабригача давом этади.

Ғолибларга мукофотлар 24 декабрда топширилади.

СПОРТ • СПОРТ

Хонобод шаҳрида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Айниқса, болалар ва усмирлар футбол мактабининг ташкил этилиши ёшларни қувонтириб юборди. Бу ерда 16 нафар мураббий раҳбарлигида иқтидорли спортчилар машғулотлари уюшқоқлик билан олиб борилмоқдалар.

Ҳамжиҳатликда олиб борилаётган тadbирлар шарофати билан маҳалла болалари орасидан ажойиб спортчилар етишиб чиқди. Улар нуфузли мусобақаларда фахрли ўринларни эгаллашмоқда.

Хонободликлар ҳақида гап кетганида албатта оғир атлетикачилар ёдга тушади. Ана шу спорт тури бўйича машғулотлар ўтказаятган Альберт Валиев бой тажрибага эга. Унинг

шогирдлари, хусусан Фахриддин Нажмиддинов бултур Чимкент шаҳрида ўтказилган халқаро мусобақада олтин медални қўлга киритди.

Шундан кейин спортнинг бу тури хонободликлар учун энг сеvimли

машғулотга, агар таъбир жоиз бўлса, қадр-қиммат шоҳсупасига олиб боровчи йўлга айланди. Мушаклари буртган йигитларга зимдан ҳавас ила боққан соҳибжамолларни қўя беринг. Кичкинтойлар эса тирсакларини

даҳанга тираганча алпқома, Алломашулот уган лонларнинг машғулотини мароқланиб кузатишдан чарчамас, иложи бўлса, машина гилдиргаддек залворли тошларни даст кўтаришга ҳозир нозир эдилар.

Фахриддин учун пойтахтимизда бўлиб ўтган беллашув бир умр ёдга қолади. Боиси, у ажойиб натижага эришиб, Ўзбекистон миллий терма жамоасига аъзо бўлди.

Ёшларга катта умид боғланмоқда. Илҳом Тухтаев, Қозим Зокиров, Расулжон Солиевлар ўз муваффақиятлари билан Ўзбекистон оёрусига обрў қўшишмоқда. Туман ҳокимлиги жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш юзасидан аниқ тadbирларни амалга оширяпти.

Шу боис иқтидорли ёшлар сафи тобора ортиб бормоқда.

Суратда: мураббий Альберт Валиев шогирдлари - оғир атлетикачилар Нажмиддин Фахриддинов ва Расулжон Солиевлар билан.

Advertisement for 'Ишонч' newspaper subscription, including contact information for Mirg'ies Kayumov.

Advertisement for 'Бош муҳаррир: Мирғиёс ҚАЮМОВ'.

Advertisement for 'Бош муҳаррир қабулхонаси' and other contact details.

Advertisement for 'Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлагани' and other details.

Advertisement for '«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни' and other details.